

شماره: ۶۶۵/۴۸۱۹۳

تاریخ: ۱۴۰۲/۰۶/۱۸

پوست:

حضرت آیت‌الله احمد جنتی

دبیر محترم شورای نگهبان

سلام علیکم

در اجرای اصل نود و چهارم (۹۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و ماده (۱۹۷) قانون
آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی طرح تأمین مالی تولید و زیرساختها که با عنوان «طرح
تأمین مالی و جهش تولید (از طریق اصلاح قوانین «حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور
و حمایت از کالای ایرانی» و «رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور»» اعلام وصول و
در تاریخ ۱۴۰۲/۵/۲۹ تصویب شده‌است، به شرح بیوست ارسال می‌گردد.

محمدباقر قالیباف

دبیرخانه شورای نگهبان

شماره ثبت: ۱۵۲ ۳۸۳۲۶

تاریخ ثبت: ۴۰۲/۶/۱۹

کد پرونده:

ساعت ورود:

طرح تأمین مالی تولید و زیرساختها

فصل اول- تعاریف

ماده ۱- تعریف واژه‌ها و اصطلاحات به کاررفته در این قانون به شرح زیر است:
الف- طرحهای زیربنایی (زیرساختی): طرحهایی که زیرساخت‌های لازم برای تولید کالا یا خدمت را فراهم می‌کنند مشتمل بر تأمین یا انتقال انرژی، تلفن، اینترنت، آب یا جمع‌آوری و تصفیه فاضلاب و احداث راه، راه آهن، فرودگاه، بندر، سردخانه، پایانه و اسکله

ب- طرحهای تولیدی: طرحهای مرتبط با تولید کالا یا خدمت موضوع اجزای (۶) و (۷) ماده (۱) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی مصوب ۱۳۹۸/۲/۱۵ در هر یک از بخشهای اقتصادی

پ- صندوقهای تأمین مالی: صندوقهایی که با هدف تأمین مالی در چهارچوب قوانین و با مجوز سازمان بورس و اوراق بهادار تأسیس می‌شوند.
ت- توافقنامه بازخرید (ریپو): قرارداد بیعی که طی آن خریدار و فروشنده اوراق بهادار همراه با انجام بیع به ترتیب یک اختیار فروش با قیمت اعمال و سررسید معین و یک اختیار خرید با قیمت اعمال و سررسید از پیش تعیین شده را برای یکدیگر صادر می‌کنند.

ث- نهادهای وثیقه‌پذیر: بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی، صندوقهای تضمین، شرکتهای کارگزاری خرید مطالبات (فاکتورینگ)، شرکتهای تأمین سرمایه، دستگاههای اجرائی و سایر نهادهای پذیرنده وثیقه دارای مجوز از مراجع قانونی ذی ربط در بازارهای مالی (پول، سرمایه و بیمه)

ج- نهادهای مالی: نهادهای مالی تعریف شده در بند (۲۱) ماده (۱) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۴/۹/۱ و همچنین بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی، شرکتهای بیمه، صندوقهای تضمین، شرکتهای کارگزاری خرید

مطالبات (فاکتورینگ) و سایر نهادهای مرتبط دارای مجوز فعالیت از مراجع قانونی
ذی ربط در بازارهای مالی (پول، سرمایه و بیمه)

چ- تأمین مالی خارجی: تأمین مالی با منشأ خارجی از جمله سرمایه‌گذاری
خارجی موضوع ماده (۱) قانون تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی مصوب
۱۳۸۰/۱۲/۱۹ با اصلاحات و الحاقات بعدی و تسهیلات مالی خارجی

ح- شرکت اعتبارسنجی: شخص حقوقی که به جمع‌آوری اطلاعات اعتباری
اشخاص حقیقی و حقوقی از تأمین‌کنندگان مختلف اطلاعات به صورت مستقیم یا
به واسطه پایگاه داده اعتباری کشور جهت تهیه گزارش اعتباری و سایر خدمات
اعتباری برای ارائه به بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی، صندوق و نهادهای مالی
موضوع این قانون و سایر بهره‌برداران مجاز اقدام می‌نماید.

خ- دستگاههای اجرائی: دستگاههای اجرائی موضوع ماده (۲۹) قانون برنامه
پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱۴۰۰-
۱۳۹۶) مصوب ۱۳۹۵/۱۲/۴ و مستثنیات آن

د- بسته سرمایه‌گذاری بدون نام: بسته‌ای از مجوزها که توسط دستگاه اجرائی
ذی ربط پس از انجام اعلام‌های لازم از تمامی دستگاههای مرتبط و اخذ تأییدیه
آنها برای انجام یک یا چند فعالیت اقتصادی مشخص، آماده و اگذاری به سرمایه‌گذار
است و نیازی به اخذ مجوز دیگری از سوی سرمایه‌گذار ندارد.

ذ- واگذاری مطالبات (فاکتورینگ): واگذاری مطالبات ناشی از حسابهای
دریافتی یا مطالبات قراردادی اشخاص حقیقی یا حقوقی در چهارچوب ماده (۸)
قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی

ر- صندوق‌های تضمین: شرکتهایی که تحت عنوان مؤسسه یا صندوق تضمین
با هدف صدور ضمانت‌نامه به نفع اشخاص حقیقی و حقوقی تأسیس شده و در
چهارچوب قوانین فعالیت می‌نمایند.

ز- اعتبارسنجی: فرایندی که با هدف سنجش اعتبار اشخاص حقیقی و حقوقی

با استفاده از داده‌ها و الگو(مدل)های مربوط، به اختصاص نمره اعتباری به اشخاص یا تهیه گزارش اعتباری منتهی می‌شود.

ژ- سامانه جامع وثایق: سامانه‌ای که کلیه اطلاعات مربوط به فرایندهای توثیق اعم از معرفی مال و دارایی، درخواست ترهین، ارزش‌گذاری، اجرا و آزادسازی وثایق و سایر اطلاعات مورد نیاز را در بر گرفته و به هر وثیقه، یک شناسه یکتا اختصاص می‌دهد.

س- کارگزاری (آژانس) سرمایه‌گذاری: شخص حقوقی که با مشارکت اشخاص حقیقی یا حقوقی برای جذب سرمایه خارجی به کشور فعالیت می‌کند.

فصل دوم - توسعه نظام مالی و سنجش اعتبار و ضمانت

ماده ۲-

الف- به منظور توسعه و ترویج الگوهای تأمین مالی، هم‌افزایی نهادها و روشهای تأمین مالی، تقویت نظارت یکپارچه در تأمین مالی، توسعه دامنه وثایق و تضامین و تقویت نظام سنجش اعتبار «شورای ملی تأمین مالی» که در این قانون «شورا» نامیده می‌شود، با ترکیب زیر تشکیل می‌گردد:

- ۱- وزیر امور اقتصادی و دارایی (رئیس)
- ۲- وزیر صنعت، معدن و تجارت
- ۳- وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی
- ۴- رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور
- ۵- رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
- ۶- دادستان کل کشور
- ۷- رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار
- ۸- رئیس کل بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران
- ۹- رئیس هیأت عامل صندوق توسعه ملی
- ۱۰- یک نفر از بین اعضای کمیسیون اقتصادی و یک نفر از بین اعضای کمیسیون

برنامه و بودجه و محاسبات به انتخاب مجلس شورای اسلامی به عنوان ناظر تبصره ۱- رئیس شورا می‌تواند حسب مورد و به تناسب موضوع و با حق رأی از معاونان رئیس جمهور، سایر وزرا و رؤسای اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، اتاق تعاون ایران و اتاق اصناف ایران جهت شرکت در جلسات شورا دعوت کند.

تبصره ۲- شورا مجاز است با پیشنهاد رئیس شورا، کارگروه‌های تخصصی تشکیل داده و بخشی از وظایف خود را به این کارگروه‌ها واگذار نماید.

ب- وظایف شورا در چهارچوب قوانین به شرح زیر است:

۱- ایجاد هماهنگی و هم‌افزایی بین نهادهای متولی تأمین مالی در بازارهای پول،

سرمایه و بیمه

۲- توسعه الگوهای سرمایه‌گذاری در طرح‌های تولیدی و زیربنایی از طریق:

۲-۱- طراحی و تصویب الگوهای نوین تأمین مالی ویژه طرح‌های دستگاه‌های

اجرائی یا طرح‌های تملک‌داری سرمایه‌ای و طرح‌های تولیدی و زیربنایی بخش‌های غیردولتی

۲-۲- تعیین نرخ سود دوران مشارکت متناسب با مخاطره (ریسک) طرح‌های

تولیدی و زیربنایی دستگاه‌های اجرائی در صورت ضرورت

۲-۳- شناسایی و رفع عوامل دارای تأثیر منفی بر انگیزه سرمایه‌گذاری در

طرح‌های تولیدی و زیربنایی یا طرح‌های مرتبط با تصفیه و بازیافت منابع و مواد نظیر شیوه قیمت‌گذاری محصولات یا نهادهای مرتبط (اعم از مستقیم و جانشین یا مکمل محصولات و نهادهای طرح)

۲-۴- تشویق سرمایه‌گذاری در طرح‌های مرتبط با تأمین، تصفیه و بازیافت

منابع و کالاها از طریق توسعه قراردادهای تهاتر (سوآپ)، پیش‌خرید یا خرید تضمینی از سوی بخش غیردولتی

۲-۵- تهیه و تصویب قراردادهای همسان مشارکت بخش غیردولتی در

طرحهای تولیدی و زیربنایی مبتنی بر زمان، حجم و از قبیل آن، با هدف توسعه و کاهش مخاطره (ریسک) مشارکت با بخش عمومی

۲-۶- تشویق سرمایه‌گذاری در طرحهای سرمایه‌بر و پرخطر انتقال یا داخلی سازی دانش فنی از طریق الزام دستگاههای اجرایی ذی‌ربط به تضمین تأمین ماده اولیه و یا تضمین خرید محصولات در قالب قراردادهای بلندمدت

۳- تقویت نظام سنجش اعتبار با تکمیل پایگاه داده‌های اعتباری کشور از طریق:

۳-۱- تعیین مراجع تأمین‌کننده داده‌های مورد نیاز پایگاه داده اعتباری کشور و الزام مراجع مزبور به تأمین داده

۳-۲- تعیین نوع، کیفیت و کفایت داده‌های لازم برای تکمیل پایگاه داده اعتباری کشور

۳-۳- تعیین سطح و کیفیت دسترسی اشخاص به خدمات پایگاه داده اعتباری کشور و شرکتهای اعتبارسنجی و تصویب دستورالعمل‌های اجرایی لازم در خصوص نحوه استفاده آنها

۳-۴- تأیید اساسنامه و صدور موافقت اصولی تأسیس و مجوز فعالیت

شرکتهای اعتبارسنجی

۳-۵- نظارت بر شرکتهای اعتبارسنجی از طریق تدوین و تصویب

دستورالعمل‌های زیر:

۳-۵-۱- نحوه تأسیس و فعالیت شرکتهای اعتبارسنجی

۳-۵-۲- نحوه احراز و سلب صلاحیت حرفه‌ای مدیران شرکتهای اعتبارسنجی

۳-۵-۳- حفاظت اطلاعات و حفظ محرمانگی و امنیت داده‌ها

۳-۵-۴- نحوه تبادل اطلاعات فی‌مابین تأمین‌کنندگان و پایگاه داده اعتباری

کشور و همچنین پایگاه مذکور و شرکتهای اعتبارسنجی و استفاده‌کنندگان

۳-۵-۵- نحوه اعتراض به گزارش‌های اعتباری و رسیدگی به اعتراض‌ها

۳-۵-۶- تعیین حدود و ضوابط سهامداری شرکتهای اعتبارسنجی برای

اشخاص حقیقی و حقوقی

۳-۵-۷- رتبه‌بندی سطح فعالیت شرکتهای اعتبارسنجی

- ۸-۵-۳- کاهش رتبه، تعلیق یا لغو مجوز تأسیس، فعالیت و یا انحلال شرکتهای اعتبار سنجی غیردولتی در چهارچوب دستورالعمل مصوب شورا
- ۴- توسعه و ترویج نهادها و ابزارهای تضمین از طریق:
- ۴-۱- صدور، تعلیق یا لغو مجوز تأسیس و فعالیت صندوقهای تضمین غیردولتی و انحلال یا ادغام آنها در چهارچوب دستورالعمل مصوب شورا
- ۴-۲- تدوین، تصویب و نظارت بر اجرای دستورالعملها و شیوهنامههای نظارت بر صندوقهای تضمین دولتی و غیردولتی مشتمل بر:
- ۴-۲-۱- دستورالعمل تأیید و سلب صلاحیت حرفه‌ای مدیران صندوقهای تضمین
- ۴-۲-۲- نسبت‌های نظارتی لازم‌الرعایه برای صندوقهای تضمین نظیر نسبت تعهدات به سرمایه و انواع نسبت‌های دارایی‌های نقد
- ۴-۲-۳- دستورالعمل نحوه رسیدگی به اعتراض نسبت به احکام انتظامی صادرشده
- ۴-۲-۴- دستورالعمل رتبه‌بندی سطح فعالیت (ضمانت) صندوقهای تضمین
- ۴-۳- اعمال مقررات انتظامی متناسب با تخلفات شامل:
- ۴-۳-۱- تذکرات کتبی
- ۴-۳-۲- تعلیق یا محدودسازی موقت یا دائم تمام یا برخی از فعالیتها
- ۴-۳-۳- سلب صلاحیت حرفه‌ای اعضا هیأت مدیره و مدیرعامل
- ۴-۳-۴- اعمال جریمه نقدی تا سقف ده درصد (۱۰٪) از تعهدات پذیرفته‌شده
- ۴-۳-۵- انحلال و یا ادغام صندوقهای تضمین غیردولتی
- ۴-۳-۶- تعلیق یا لغو مجوز فعالیت صندوقهای تضمین غیردولتی
- ۵- توسعه دامنه وثایق قابل قبول نزد نهادهای وثیقه‌پذیر و تصویب دستورالعمل‌های لازم
- ۶- تدوین و تصویب دستورالعمل انتشار اوراق وثیقه و اوراق تضمین بر پایه انواع دارایی‌های قابل توثیق
- ۷- تصویب سایر دستورالعمل‌های مورد نیاز برای تحقق اهداف این ماده
- تبصره ۱- دبیرخانه شورا در وزارت امور اقتصادی و دارایی تشکیل و دبیر آن

توسط وزیر امور اقتصادی و دارایی تعیین می‌گردد. شورا می‌تواند برخی از وظایف اجرایی را به دبیرخانه تفویض نماید. جلسات شورا حداقل یک‌بار در هر ماه تشکیل می‌شود. آیین‌نامه نحوه برگزاری و اداره جلسات شورا در اولین جلسه به تصویب اکثریت اعضا می‌رسد.

تبصره ۲- وظایف و اختیارات شورا نافعی وظایف و اختیارات بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، شورای پول و اعتبار، سازمان بورس و اوراق بهادار، شورای عالی بورس و اوراق بهادار، بیمه مرکزی و شورای عالی بیمه نیست.

تبصره ۳- صدور یا لغو یا محدودسازی موقت یا دائم مجوز تأسیس و فعالیت صندوق‌های تضمین دولتی جدید با رعایت قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی مصوب ۱۳۸۶/۱۱/۸ امکان‌پذیر است.

تبصره ۴- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است به‌منظور توسعه نظام اعتبارسنجی و با هدف تأمین اطلاعاتی شرکت‌های اعتبارسنجی و سایر استفاده‌کنندگان مجاز به تشخیص شورا «پایگاه داده اعتباری کشور» را ایجاد نماید. دستگاه‌هایی که داده و اطلاعات مرتبط با این موضوع را در اختیار دارند، نظیر سازمان امور مالیاتی، قوه قضائیه، فرماندهی انتظامی و گمرک جمهوری اسلامی ایران مکلفند اطلاعات مورد نیاز را با تشخیص و با کیفیت مورد نظر شورا در زمان مقرر در اختیار این بانک قرار دهند. در صورتی که هریک از تأمین‌کنندگان از انجام تکالیف این تبصره امتناع نمایند و یا اطلاعات مورد نیاز را به‌صورت ناقص منعکس نموده و یا در فرایند تأمین اطلاعات، اخلال عمدی ایجاد کنند، اشخاص حقیقی خاطی در دستگاه‌های مذکور به مجازات تعزیری درجه شش موضوع ماده (۱۹) قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۲/۱ با اصلاحات و الحاقات بعدی محکوم خواهند شد.

تبصره ۵- در صورتی که ارائه اطلاعات توسط اشخاص فوق‌الذکر در سایر قوانین ممنوع یا منوط به رعایت تشریفات خاصی شده باشد، ارائه اطلاعات به پایگاه داده اعتباری کشور از شمول ممنوعیت یا محدودیت آن قوانین، مستثنی است.

تبصره ۶- تعیین سطح و کیفیت دسترسی دستگاه‌های اجرایی، بانکها و مؤسسات

اعتباری غیربانکی، مؤسسات رتبه‌بندی موضوع بند (۲۱) ماده (۱) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۴/۹/۱ با اصلاحات و الحاقات بعدی، صندوق‌های تضمین، شرکتهای کارگزاری و اگذاری مطالبات (عاملیت/ فاکتورینگ) شرکتهای بیمه و سایر اشخاص به پایگاه داده اعتباری کشور توسط شورا مشخص می‌شود.

تبصره ۷- اشخاص مجاز به استفاده از اطلاعات پایگاه داده اعتباری کشور موظفند از اطلاعات دریافتی در چهارچوب دستورالعمل‌های شورا استفاده کنند، در غیر این صورت مشمول مجازات تعزیری درجه شش موضوع ماده (۱۹) قانون مجازات اسلامی می‌شوند. در صورتی که برای دبیرخانه شورا محرز شود که شخص مجاز به استفاده، از اطلاعات دریافتی مغایر با هدف اعلام شده استفاده کرده یا اطلاعات دریافتی را بدون اطلاع دبیرخانه در اختیار اشخاص ثالث قرار داده است، وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است ضمن قطع دسترسی اعلام‌کننده، نزد مراجع قضائی طرح دعوی کند.

ماده ۳- ثبت شرکتهای اعتبارسنجی منوط به دریافت موافقت اصولی از شورا و اخذ مجوز تأسیس از دبیرخانه شورا است. نظارت بر عملکرد شرکتهای مزبور بر عهده دبیرخانه شورا بوده و لغو یا تعلیق مجوز آنها با پیشنهاد دبیرخانه و تأیید شورا می‌باشد.

تبصره ۱- شرکتهای فعال در زمینه اعتبارسنجی که در حال حاضر مجوز بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران را دارند، موظفند حداکثر ظرف مدتی که شورا تعیین می‌کند، نسبت به تطبیق وضعیت خود با مفاد این قانون و مصوبات شورا اقدام کنند در غیر این صورت، دبیرخانه موظف است از فعالیت آنها جلوگیری و نسبت به ابطال مجوز از طریق شورا اقدام نماید.

تبصره ۲- اشخاص می‌توانند گزارش اعتباری مربوط به خود را در صورت احراز هویت دریافت کنند. دریافت اطلاعات یا گزارش اعتباری اشخاص حقیقی و حقوقی از شرکتهای اعتبارسنجی توسط شخص ثالث، منوط به موافقت آن اشخاص است.

ماده ۴- ثبت شرکتهای اعتبارسنجی در «اداره کل ثبت شرکتهای و مؤسسات

غیرتجاری» و ثبت صورتجلسات مجامع و هیأت مدیره آنها بدون تأیید دبیرخانه شورا ممنوع است.

تبصره- صورتجلسات مجامع و هیأت مدیره شرکتهای اعتبارسنجی به صورت الکترونیکی، ارسال شده و باید حداکثر پس از سه روز کاری بررسی و تعیین تکلیف شود، در غیر این صورت صورتجلسه، تأییدشده محسوب می‌گردد.

ماده ۵- نهادهای مالی فعال در بازارهای پول و سرمایه و بیمه و نهادهای وثیقه- پذیر می‌توانند با استفاده از گزارش‌های پایگاه داده اعتباری کشور، گزارش اعتباری شرکتهای اعتبارسنجی یا گزارش رتبه‌بندی اعتباری از مؤسسات رتبه‌بندی موضوع بند (۲۱) ماده (۱) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران نسبت به تأمین منابع یا ارائه خدمات مالی، پرداخت تسهیلات، تضمین یا ایجاد تعهدات اقدام نمایند. این امر، نافی مسئولیت نهادهای مزبور در شناسایی مخاطره (ریسک) اعتباری متقاضی نخواهد بود. دستورالعمل اجرائی این ماده به تصویب شورا می‌رسد.

ماده ۶- متن زیر جایگزین بندهای «الف» و «ب» ماده (۹) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی مصوب ۱۳۹۷/۲/۱۵ می‌گردد:

الف- با هدف رفع مشکل تهیه تضامین در تأمین مالی، وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است با همکاری بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ظرف دو ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این بند، دستورالعمل اجرائی نحوه تشکیل، فعالیت و نظارت بر مؤسسات یا صندوق‌های تضمین را در چهارچوب قوانین تهیه نموده و به تصویب شورا برساند. صندوق‌های تضمین می‌توانند توسط اشخاص حقیقی یا حقوقی از جمله تشکلهای حرفه‌ای یا گروهی از اعضای یک صنف یا صنعت خاص ایجاد شوند و به صورت عمومی، تخصصی، ملی و یا منطقه‌ای فعالیت نمایند. صندوق‌های تضمین موظفند تمام یا بخشی از ابزارهای تضمین مورد نیاز بخشهای تولیدی و خدماتی کشور اعم از ضمانت‌نامه تعهد پرداخت، شرکت در مناقصه یا مزایده، پیش-پرداخت، حسن انجام تعهدات، استرداد کسور وجه‌الضمان، ضمانت‌نامه گمرکی و

سایر ضمانت نامه‌های تعهدات قراردادی و همچنین ضمانت نامه‌های مورد نیاز برای انتشار اوراق بهادار در بازار سرمایه را در چهارچوب ضوابط ارائه نمایند.

تبصره ۱- به استثنای صندوق‌هایی که به موجب قانون به صورت دولتی تأسیس و اداره شده یا می‌شوند، صندوق‌های تضمین به صورت غیردولتی تأسیس و اداره خواهند شد. دستگاههای اجرایی می‌توانند با رعایت قانون اجرای سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی به منظور انجام وظایف تخصصی خود، اقدام به مشارکت در تأسیس یا سهامداری صندوق‌های غیردولتی (اعم از خصوصی، تعاونی و عمومی) نمایند.

تبصره ۲- ثبت صندوق‌های تضمین منوط به دریافت موافقت اصولی از شورا و دریافت مجوز از دبیرخانه آن است.

ب- با هدف حمایت حقوقی و مالی لازم از شکل‌گیری و توسعه فعالیت صندوق‌های تضمین و ایفای نقش آنها در رفع مشکل تأمین مالی اشخاص:

۱- بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی و شرکتهای بیمه می‌توانند علاوه بر تأسیس یا مشارکت در تأسیس صندوق‌های تضمین، سبد ضمانت صندوق‌های تضمین را به صورت مجدد تضمین یا بیمه نمایند.

۲- ضمانت نامه‌های صادرشده توسط صندوق‌های تضمین در زمره ضمانت-نامه‌های قابل پذیرش دستگاههای موضوع ماده (۲) این قانون (حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی مصوب ۱۳۹۸/۲/۱۵) قرار می‌گیرند و نهادهای مالی و نهادهای وثیقه‌پذیر و سایر کارفرمایان مجازند تضمین صندوق‌های مزبور را متناسب با وضعیت اعتباری این صندوق‌ها، بپذیرند.

۳- دستگاههای اجرایی و صندوق‌های ضمانت یا تضمین دولتی، مجازند با رعایت قوانین و مقررات مربوط، منابع مالی در اختیار خود را در قالبهای مختلف اعم از کمک، کارگزاری منابع یا وجوه اداره شده، تسهیلات ارزان قیمت و مشارکت در مخاطره (ریسک) صدور ضمانت نامه در اختیار صندوق‌های تضمین قرار دهند.

۴- قراردادهایی که توسط صندوق‌های تضمین مطابق نمونه مصوب شورا تنظیم و منعقد می‌گردد، در حکم اسناد لازم‌الاجرا بوده و از کلیه مزایای اسناد تجاری از جمله عدم نیاز به تودیع خسارت احتمالی بابت اخذ قرار تأمین خواسته برخوردار می‌باشد.

ماده ۷- کلیه اموال و دارایی‌ها اعم از عین، منفعت، طلب و حقوق مالی، اموال منقول و غیرمنقول، اموال مادی و غیرمادی مانند واحدهای مسکونی یا تجاری شهری یا روستایی، زمینهای کشاورزی شهری یا روستایی، ماشین‌آلات و تجهیزات تولیدی، فلزات گرانبها، اوراق بهادار، سپرده‌ها و گواهی سپرده‌های ریالی در چهارچوب مصوبات شورای پول و اعتبار و سپرده‌ها و گواهی سپرده‌های ارزی، عواید قابل تصرف از سهام، عواید قابل تصرف از قراردادها یا اجرای طرح (پروژه)‌های تولیدی و زیربنایی، اشیاء، آثار و ابنیه میراثی و تاریخی با مالکیت غیردولتی، مانده‌پاداش پایان خدمت و ذخیره مطالبات کارکنان، حقوق و مزایای مستمر دریافتی، مطالبات قراردادی، نشان تجاری (برند)، مالکیت‌های فکری، کالاهای بادوام، بیمه‌های مسؤلیت، مجوزهای اداری، یارانه‌های نقدی و موجودی انبار (مواد اولیه یا محصول) واحدهای تولیدی قابل توثیق می‌باشند.

تبصره ۱- دستورالعمل اجرائی این ماده حداکثر ظرف سه ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون، توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی و با همکاری بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و سازمان بورس و اوراق بهادار تهیه و به تصویب شورا می‌رسد.

تبصره ۲- قبض، شرط صحت قرارداد وثیقه نیست. این امر مانع از قبض مال و دارایی توسط نهادهای وثیقه‌پذیر نمی‌باشد.

ماده ۸- بند «الف» ماده (۱۹) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴/۲/۱، به شرح زیر اصلاح و یک تبصره به آن الحاق می‌شود:

الف- در صورت درخواست وثیقه‌گذار، نهاد وثیقه‌پذیر مکلف است متناسب با بازپرداخت هر بخش از اعتبارات اعطائی و یا ایفای تعهدات، نسبت به آزادسازی وثیقه مازاد و یا جایگزینی وثیقه اقدام نماید. همچنین نهاد وثیقه‌پذیر مکلف است

وثیقه‌ی جایگزینی که به تشخیص آن نهاد از حیث ارزش و مخاطره (ریسک) متناسب با میزان باقیمانده‌ی اعتبارات یا تعهدات باشد را قبول نماید. پرداخت هزینه‌های کارشناسی، جایگزینی و آزادسازی وثیقه بر عهده‌ی وثیقه‌گذار می‌باشد.

تبصره- در صورتی که ارزش وثیقه به دلیل افزایش قیمت آن از مبلغ تعیین شده توسط نهاد وثیقه‌پذیر یا دستگاه اجرائی تعیین‌کننده وثیقه بیشتر شود، نهاد وثیقه‌پذیر یا دستگاه اجرائی مربوط در چهارچوب این بند مکلف به آزادسازی وثیقه مازاد یا جایگزینی وثیقه است.

ماده ۹- وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است ظرف شش‌ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون، «سامانه‌ی جامع وثایق» را که از این پس در این قانون، «سامانه» نامیده می‌شود، طراحی نماید. دستورالعمل تنظیم قراردادهای و فرایندهای آن با پیشنهاد وزیر امور اقتصادی و دارایی به تصویب شورا می‌رسد. جزئیات اطلاعات مربوط به تعیین وضعیت هر یک از وثایق یا اموال مرهونه توسط وزیر امور اقتصادی و دارایی ابلاغ می‌شود.

تبصره ۱- نهاد وثیقه‌پذیر مکلف است اطلاعات موضوع بند «ژ» ماده (۱) این قانون را در سامانه ثبت نماید. اجرای وثیقه، وصول مطالبات و ایفای تعهدات از محل وثیقه صرفاً در صورتی ممکن است که پس از ایجاد سامانه، اطلاعات مربوط به فرایندهای توثیق همزمان با پذیرش قطعی وثیقه در سامانه ثبت شده و شناسه یکتا دریافت شده باشد. دستورالعمل اجرائی این ماده توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه و تصویب می‌گردد.

تبصره ۲- حکم این ماده نافی احکام قانونی ثبت رهن و وثیقه املاک نزد سازمان ثبت اسناد و املاک کشور نیست. سازمان مزبور مکلف است اطلاعات مربوط به ثبت رهن و وثیقه و فرایند آن را در چهارچوب ساختار داده‌ای که به تصویب شورا می‌رسد به صورت برخط، آنی و اعلامی به سامانه موضوع این ماده ارائه نماید.

تبصره ۳- به منظور افزایش قیمت فروش و نقدشوندگی وثایق و شفافیت در

مزایده‌ها، قوه قضائیه و سازمان ثبت اسناد و املاک کشور موظفند مزایده‌های شعب اجرای احکام، دوایر اجرای ثبت و تصفیه امور ورشکستگی را از طریق سامانه تدارکات الکترونیک دولت (ستاد) برگزار کنند. وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است امکان برگزاری این مزایده‌ها را در سامانه مزبور فراهم سازد. اشخاص برای شرکت در مزایده و ارائه پیشنهاد قیمت باید ده درصد (۱۰٪) قیمت مقرر در مواد (۷۳) تا (۷۵) قانون اجرای احکام مدنی مصوب ۱۳۵۶/۸/۱ را به‌عنوان تضمین نقدی شرکت در مزایده به حسابی که از طریق سامانه تدارکات الکترونیک دولت (ستاد) مشخص شده تسلیم نمایند. در این صورت نیازی به پرداخت ده درصد (۱۰٪) بها، موضوع ماده (۱۲۹) قانون اخیرالذکر نیست و در صورتی که برنده در موعد مقرر بقیه بهای اموال را نپردازد، تضمین او به نفع دولت ضبط می‌شود. تا دو سال پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون در صورتی که مزایده از طریق سامانه تدارکات الکترونیک دولت (ستاد) برگزار شده و برای دفعه دوم هم خریدار نداشته باشد، طلبکار می‌تواند برگزاری یک‌نوبت مزایده به‌صورت حضوری را با رعایت شرایط ماده (۱۳۱) قانون اجرای احکام مدنی درخواست کند. در صورت عدم وجود خریدار، موضوع ماده (۱۳۲) قانون مذکور اجرا می‌گردد. دستورالعمل نحوه استفاده از تضامین بدل از تضمین نقدی و همچنین میزان و چگونگی اخذ و آزادسازی این تضامین ظرف شش‌ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون به‌تصویب رئیس قوه قضائیه می‌رسد.

ماده ۱۰-

الف- کلیه دستگاههای اجرایی که اطلاعات مرتبط با مال و دارایی موضوع وثیقه دارند از جمله سازمان ثبت اسناد و املاک کشور (با رعایت تبصره (۲) ماده (۹) این قانون) و دیگر دستگاههای تابعه قوه قضائیه و فرماندهی کل انتظامی جمهوری اسلامی ایران مکلفند ظرف سه‌ماه از تاریخ اعلام وزارت امور اقتصادی و دارایی به آنها ضمن ایجاد زیرساخت‌های لازم و اتصال به سامانه و ثبت اطلاعات وثایق و اموال مرهونه، اقدامات زیر را انجام دهند:

- ۱- تبادل اطلاعات از طریق سامانه و دریافت درخواست نهاد وثیقه‌پذیر به همراه سایر مدارک مورد نیاز به صورت برخط
- ۲- تمهید مقدمات و انجام عملیات تنظیم یا ثبت قرارداد و یا گواهی توثیق و جلوگیری از نقل و انتقال آن به نفع نهاد وثیقه‌پذیر و ارسال برخط نسخه‌ای از مستندات مربوط به عملیات انجام شده به سامانه نظیر سند و یا گواهی توثیق و ممنوعیت نقل و انتقال وثیقه به انضمام مستنداتی مانند استعلام مربوط به مفاسد حساب و عدم بدهی مالیاتی که در تنظیم اسناد مذکور از مراجع ذی‌ربط اخذ شده است.
- ۳- انجام اقدامات مربوط به آزادسازی وثایق پس از دریافت برخط درخواست آزادسازی وثایق و ارسال نتیجه اقدامات انجام شده به سامانه
- ب- نهادهای وثیقه‌پذیر موظفند در فرایند اعطای اعتبار ضمن ایجاد زیرساخت‌های لازم و اتصال به سامانه ظرف شش ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون، اقدامات زیر را انجام دهند:
 - ۱- ارسال برخط قرارداد توثیق و سایر مدارک و مستندات مربوط به انضمام درخواست انجام عملیات تنظیم یا ثبت قرارداد مزبور برای اشخاص موضوع صدر این ماده از طریق سامانه.
 - ۲- ارسال درخواست آزادسازی وثایق از اشخاص موضوع صدر این ماده و نتیجه اقدامات انجام شده به سامانه به صورت برخط
 - پ- سایر دستگاه‌های اجرائی و نیز اشخاص حقوقی که اطلاعاتی از وثیقه را در اختیار دارند، با اعلام وزیر امور اقتصادی و دارایی، مکلف به انجام تکلیف مقرر در این ماده می‌باشند.
- در صورت امتناع دستگاهها و اشخاص مذکور از انجام تکالیف مقرر در این قانون حسب مورد شخص حقیقی به مجازات تعزیری درجه شش موضوع ماده (۱۹) قانون مجازات اسلامی و شخص حقوقی به مجازات موضوع ماده (۲۰) قانون مزبور محکوم می‌شود.

ت- کتمان اطلاعاتی که در تعیین قیمت وثیقه مؤثر است توسط وثیقه‌گذار موجب مسؤولیت وی بوده و پس از صدور حکم دادگاه صالح مکلف است نسبت به تکافوی ارزش وثیقه از محل سایر دارایی‌های خود اقدام نماید.

ث- کارشناسان رسمی که به تشخیص دادگاه صالح در ارزیابی و گزارش‌دهی، دارای قصور یا تقصیر در تعیین ارزش وثیقه شده‌باشند، به تعلیق یا لغو پروانه کارشناسی یا به مجازات تعزیری درجه شش موضوع ماده (۱۹) قانون مجازات اسلامی محکوم می‌شوند.

ج- پس از پذیرش قطعی وثیقه در سامانه و دریافت شناسه یکتا، ثبت وثیقه رسمیت یافته و جز در مورد املاک موضوع تبصره (۲) ماده (۹) این قانون به ثبت وثیقه نزد دفاتر اسناد رسمی نیاز نیست.

ماده ۱۱- در ماده (۸) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی، عبارت «کلیه کارفرمایان موضوع این قانون اعم از دولتی، عمومی و یا تعاونی» به عبارت «کلیه کارفرمایان اعم از دولتی، عمومی، خصوصی و یا تعاونی» اصلاح و در تبصره (۱) آن ماده بعد از عبارت «دستگاههای موضوع ماده (۲) این قانون» عبارت «و سایر کارفرمایان» اضافه می‌شود.

فصل سوم - تسهیل تأمین مالی از طریق بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی

ماده ۱۲- به بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی اجازه داده می‌شود از محل منابع خود از جمله منابع حاصل از واگذاری دارایی‌های مازاد، در هر یک از طرحهای زیربنایی و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای نظیر طرحهای آزادراهی، بزرگراهی و راههای اصلی در قالب تأمین مالی، تملک و یا ایجاد شرکت و صندوق طرح (پروژه) در چهارچوب مصوبات شورا مشارکت نمایند.

تبصره- حدود و ضوابط مشارکت بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی در طرحهای سرمایه‌گذاری تولیدی و سایر طرحهای مزبور به تصویب شورا می‌رسد.

ماده ۱۳-

الف- متن زیر به انتهای تبصره (۴) ماده (۳۴) قانون ثبت اصلاحی ۱۳۸۶/۱۱/۲۹ موضوع بند «پ» ماده (۱۹) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴/۲/۱ با اصلاحات و الحاقات بعدی اضافه می‌شود: آیین‌نامه اجرائی این بند، توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی با همکاری وزارت دادگستری و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تهیه شده و حداکثر ظرف دو ماه پس از لازم‌الاجرا شدن قانون به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ب- به منظور تأمین مالی طرح‌های تولیدی و زیربنایی، صندوق توسعه ملی مجاز است، به صورت ترکیبی از منابع مالی (ارزی و ریالی) با ساز و کاری که به تصویب هیأت امنای آن صندوق می‌رسد، نسبت به تأمین مالی طرح‌ها و زیرطرح (پروژه)‌ها به صورت سرمایه‌گذاری و یا تسهیلات‌دهی اقدام نماید.

پ- عبارت «به منظور تسهیل سرمایه‌گذاری در ایران» از صدر ماده (۷) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی حذف و فراز اول و دوم تبصره (۴) ماده مزبور به شرح زیر اصلاح می‌شود. همچنین یک تبصره به عنوان تبصره (۵) به آن ماده الحاق و شماره تبصره‌های بعدی متناسباً اصلاح می‌شود:

تبصره ۴-

مراجع صدور مجوز کسب و کار از قبیل کانون‌های وکلای دادگستری، کانون‌های کارشناسان رسمی دادگستری، نهادهای زیرمجموعه قوه قضائیه (از جمله مرکز وکلا، کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده قوه قضائیه، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، مؤسسات داور و میانجیگری، دفاتر خدمات الکترونیک قضائی و دفاتر ترجمه اسناد رسمی)، شهرداری‌ها، سازمان نظام روانشناسی و مشاوره جمهوری اسلامی ایران، فدراسیون‌های ورزشی، سازمان نظام مهندسی ساختمان، سازمان نظام مهندسی معدن، مراجع صادرکننده مجوزهای حوزه ثبت علامت تجاری، طرح صنعتی و اختراع و سایر مراجع بنا به تشخیص هیأت مقررات‌زدایی و تسهیل

مجوزهای کسب و کار، موظفند پس از لازم الاجرا شدن این قانون، تمامی مراحل صدور، تمدید، توسعه، اصلاح، تعلیق و ابطال هرگونه مجوز خود را صرفاً از طریق «درگاه ملی مجوزهای کشور» و به صورت الکترونیکی انجام دهند.

مستتکف از اجرای حکم فوق به تشخیص مرجع قضائی ذیصلاح به مجازات تعزیری درجه شش موضوع ماده (۱۹) قانون مجازات اسلامی محکوم می‌شود.
تبصره ۵-

الف- مصوبات هیأت مقررات‌زدایی و تسهیل مجوزهای کسب و کار قابل اعتراض یا شکایت در دیوان عدالت اداری و سایر مراجع قضائی نبوده و به منظور اعمال نظارت قضائی بر مصوبات این هیأت، شعب ویژه مستقر در وزارت امور اقتصادی و دارایی جهت رسیدگی به اعتراضات ذی‌نفعان با پیشنهاد وزیر دادگستری تشکیل و رئیس آن از بین قضات دارای پایه ۹ قضائی و بالاتر پس از موافقت رئیس قوه قضائیه و با ابلاغ ایشان منصوب می‌شود.

ب- تصمیمات هیأت مقررات‌زدایی و تسهیل مجوزهای کسب و کار ظرف ده روز پس از انتشار در وبگاه (سایت) روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران از سوی ذی‌نفع قابل اعتراض در شعبه ویژه موضوع بند «الف» این تبصره خواهد بود. معترض مکلف است درخواست کتبی خود همراه با دلایل اعتراض را به دبیرخانه هیأت مذکور تحویل داده و رسید دریافت نماید. تاریخ تحویل اعتراض به دبیرخانه مبنای احتساب مواعد و مهلت‌های قانونی خواهد بود. چنانچه تصمیم شعبه بر وارد دانستن اعتراض باشد، مجدداً جهت بررسی و بازنگری در اولین جلسه هیأت مقررات‌زدایی و تسهیل مجوزهای کسب و کار مطرح گردیده و نسبت به آن تصمیم‌گیری می‌شود، در غیر این صورت نسبت به رد اعتراض اقدام نموده و این تصمیم قطعی و لازم‌الاجرا می‌باشد.

تصمیمات قطعی هیأت مقررات‌زدایی و تسهیل مجوزهای کسب و کار برای تمامی مراجع اداری و قضائی لازم‌الاجرا بوده و هرکس از اجرای آن استتکاف کند یا به آن توجه ننماید، در مرجع قضائی ذیصلاح به مجازات تعزیری درجه شش

موضوع ماده (۱۹) قانون مجازات اسلامی محکوم می‌شود.

فصل چهارم - تسهیل تأمین مالی از طریق بازار سرمایه

ماده ۱۴ - به منظور فراهم ساختن زمینه سرمایه‌گذاری عموم مردم در انواع طرح (پروژه) های تولیدی یا زیربنایی و طرحهای تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، ترویج فرهنگ سرمایه‌گذاری غیرمستقیم با هدف کاهش هزینه‌های تأمین مالی، موارد زیر مشمول مالیات به نرخ صفر می‌باشد:

الف - هرگونه نقل و انتقال دارایی به‌از شرکت‌های سهامی طرح (پروژه)، صندوق‌های تأمین مالی، زمین، ساختمان، املاک و مستغلات

ب - مالیات نقل و انتقال و مالیات بر درآمد در شرکت‌های مؤسس یا سهامدار ناشی از انتقال آورده غیرنقدی به شرکت‌های سهامی در شرف تأسیس به‌عنوان آورده غیرنقدی سهامداران شرکت‌های مذکور که به منظور ایجاد یا تکمیل طرح (پروژه) های تولیدی صنعتی و کشاورزی، زیربنایی یا خدماتی و طرحهای تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، حمل و نقل درون و برون شهری و طرحهای توسعه شهری و روستایی شکل می‌گیرد و مجوز تأسیس، پذیره‌نویسی و یا عرضه عمومی آن از سازمان بورس و اوراق بهادار اخذ می‌گردد.

پ - نقل و انتقال و سود حاصل از نقل و انتقال دارایی شرکت مادر تخصصی (هلدینگ) به‌از شرکت‌های زیرمجموعه که برای انتقال به صندوق‌های تأمین مالی صورت می‌گیرد.

ت - صرفاً مالیات نقل و انتقال بازخرید اوراق دولتی در توافقنامه‌های بازخرید (ریپو)

ث - مالیات بر درآمد آن بخش از سود تقسیم نشده سال مالی قبل شرکت‌های پذیرفته‌شده در بهابازار (بورس) و فرابورس که به حساب سرمایه شرکت انتقال یافته (موضوع ماده (۱۰۵) قانون مالیات‌های مستقیم) و تا ده ماه پس از تصویب افزایش سرمایه، در اداره ثبت شرکتها ثبت شود. در صورتی که اشخاص بهره‌مند از مشوق

مالیاتی موضوع این ماده اقدام به کاهش سرمایه کنند، مالیات متعلق در سال کاهش سرمایه مطالبه و وصول می‌شود.

تبصره ۱- صندوق‌های مشمول این ماده شامل صندوق‌های تأمین مالی موجود یا انواع صندوق‌های تأمین مالی جدیدی است که امیدنامه و اساسنامه آنها به تصویب سازمان بورس و اوراق بهادار می‌رسد. مرجع تشخیص صندوق تأمین مالی از انواع صندوق سرمایه‌گذاری، سازمان بورس و اوراق بهادار است.

تبصره ۲- در مورد شرکتهای مادرتخصصی (هلدینگ) که برای تأمین نقدینگی و منابع مالی موردنیاز طرح (پروژه)های در دست اجرای خود و شرکتهای تابعه در چهارچوب دستورالعمل ابلاغی سازمان بورس و اوراق بهادار نسبت به انتشار اوراق بدهی اقدام می‌نمایند، هزینه‌های مالی که توسط شرکت مادرتخصصی به صورت مستقیم یا از طریق شرکت تابعه مالک طرح (پروژه) بابت انتشار اوراق و کارمزد تخصصی یا پرداختی به شرکتهای متعهد پذیرهنویسی و بازارگردانی اوراق و کارمزد سایر ارکان انتشار اوراق پرداخت می‌شود، به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی محسوب می‌شود.

تبصره ۳- تملک واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق‌های سرمایه‌گذاری نیکوکاری ثبت شده نزد سازمان بورس و اوراق بهادار توسط هر یک از ارکان صندوق‌های یادشده و همچنین هرگونه پرداخت از طرف این صندوق‌ها به ارکان آن به منظور اختصاص به امور نیکوکاری، در صورت تأیید رکن ناظر صندوق، از پرداخت مالیات بر درآمد اتفاقی معاف است.

تبصره ۴- در عرضه خصوصی اوراق بدهی در بازار سرمایه، در صورت اعلام موافقت کلیه خریداران، انتشار اوراق بدهی بدون استفاده از ضامن، بازارگردان و متعهد پذیرهنویسی به اشخاص معرفی شده از طرف بانی انتشار اوراق، توسط نهاد واسط مطابق با مصوبات سازمان بورس و اوراق بهادار بلامانع است

ماده ۱۵- شرکتهای پذیرفته شده در بهابازار (بورس) تهران یا فرابورس ایران

که نسبت به افزایش سرمایه از طریق صرف سهام با سلب حق تقدم و عرضه عمومی اقدام نمایند، در صورت تسلیم مستندات مربوط به ثبت افزایش سرمایه به مرجع ثبت شرکتها تا حداکثر چهارماه پس از پایان سال مالی و ارائه گواهی ثبت افزایش سرمایه به اداره امور مالیاتی مربوط حداکثر تا سه ماه پس از انقضای مهلت تسلیم اظهارنامه، به میزان افزایش سرمایه ثبت شده از سود سال مالی قبل آنها، مشمول مالیات به نرخ صفر می شوند.

تبصره- در صورتی که اشخاص بهره مند از مشوق مالیاتی موضوع این ماده اقدام به کاهش سرمایه یا توزیع نقدی اندوخته صرف سهام کنند، دو برابر مالیات متعلقه در سال کاهش سرمایه از آنها مطالبه و وصول می شود. مطالبه و وصول مالیات بابت کاهش سرمایه ای که به موجب احکام قضائی و یا ماده (۱۴۱) لایحه قانونی اصلاح قسمتی از قانون تجارت مصوب ۱۳۴۷/۱۲/۲۴ با اصلاحات و الحاقات بعدی صورت می گیرد، صرفاً معادل مالیات متعلقه می باشد.

ماده ۱۶- در راستای تسهیل تأمین مالی شرکتی از بازار بدهی، شرکتهای متقاضی انتشار اوراق صکوک، می توانند در چهارچوب دستورالعملی که به منظور ایجاد تناسب نرخ سود با صرف مخاطره (ریسک) و بر اساس رتبه اعتباری شرکت و نوع اوراق بدهی با پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب شورا می رسد، نرخ سود اسمی یا سود دوره ای (کوپن) اوراق بدهی غیردولتی را تعیین نمایند.

تبصره- دستورالعمل تعیین شرایط خریداران اوراق پرمخاطره توسط شورا تعیین می شود.

ماده ۱۷- در افزایش سرمایه شرکتهای سهامی عام ثبت شده نزد سازمان بورس و اوراق بهادار، اعلامیه پذیرهنویسی عمومی پس از اخذ تأییدیه مربوط از سازمان بورس و اوراق بهادار و بدون نیاز به اخذ مجوز از مرجع ثبت شرکتها، قابل انتشار می باشد. سازمان بورس و اوراق بهادار موظف است اطلاعات مربوط به افزایش سرمایه را به صورت الکترونیکی در اختیار مرجع ثبت شرکتها قرار دهد. این موضوع

در حکم ثبت نزد مرجع ثبت شرکتها و رافع مسؤولیت شرکت در خصوص ثبت نزد مرجع مزبور است. شرکتهای موضوع این ماده از شمول حکم ماده (۱۷۳) لایحه قانونی اصلاح قسمتی از قانون تجارت مستثنی می‌باشند.

ماده ۱۸- مهلت اعمال حق تقدم در شرکتهای سهامی عام ثبت شده نزد سازمان بورس و اوراق بهادار سی روز است و مدت مذکور در صورت ارائه دلایل موجه و مورد قبول این سازمان، فقط یکبار و حداکثر به مدت پانزده روز قابل تمدید می‌باشد. مهلت پذیرهنویسی حق تقدم از سی روز به پانزده روز کاهش می‌یابد و برای یک هفته قابل تمدید می‌باشد. شرط پذیرش اعلام پذیرهنویسی، انتشار آن در یک روزنامه کثیر-الانتشار و سامانه کدال (اطلاع رسانی ناشران بورس) است. شرکتهای سهامی عام ثبت شده نزد سازمان بورس و اوراق بهادار موضوع این ماده از شمول حکم ماده (۱۶۶) لایحه قانونی اصلاح قسمتی از قانون تجارت مستثنی می‌باشند.

ماده ۱۹- در مورد شرکتهای ثبت شده نزد سازمان بورس و اوراق بهادار، موارد زیر به طریق الکترونیکی و در چهارچوب دستورالعملی که حداکثر ظرف دو ماه پس از لازم الاجرا شدن این قانون توسط سازمان بورس و اوراق بهادار ابلاغ می‌گردد، صورت می‌پذیرد:

- ۱- ارسال گواهینامه حق تقدم خرید سهام جدید از طرف شرکت به صاحبان سهام به جای استفاده از پست سفارشی
- ۲- انتشار اعلامیه‌های پذیرهنویسی و دعوتنامه‌های مجامع عمومی و اطلاعیه‌ها از طرف شرکت
- ۳- پذیرهنویسی و تعهد خرید سهام شرکت، به جای مراجعه به بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی و تکمیل اوراق مربوط
- ۴- برگزاری مجامع عمومی شرکت و اعمال حق رأی همزمان با برگزاری مجامع حضوری
- ۵- صدور گواهینامه موقت سهام، اوراق سهام و گواهینامه‌های حق تقدم خرید

سهام شرکت به جای چاپ کاغذی آنها

۶- ثبت نقل و انتقالات سهام و گواهینامه‌های حق تقدم خرید سهام شرکت به

جای ثبت آنها در دفاتر کاغذی

تبصره ۱- سهامداران متقاضی دریافت پستی گواهینامه حق تقدم خرید سهام موظفند حداکثر ظرف پنج روز پس از انتشار اعلامیه پذیره نویسی سهام توسط ناشر، تقاضای مکتوب خود را جهت دریافت پستی گواهینامه به شرکت مربوط ارسال نموده و هزینه خدمات پستی را بر عهده بگیرند.

تبصره ۲- شرکتهای مذکور مکلفند وجوه حاصل از فروش گواهینامه‌های حق تقدم استفاده نشده سهام را از طریق سامانه جامع الکترونیک مشتریان (سجام) به حساب اشخاص ذی نفع واریز نمایند.

تبصره ۳- وکالت در اعمال حق رأی در مجمع غیر الکترونیک تنها با وکالتنامه رسمی مجاز است.

تبصره ۴- سایر اشخاص تحت نظارت سازمان بورس و اوراق بهادار نیز می‌توانند با تأیید این سازمان اقدامات فوق را انجام دهند.

تبصره ۵- دستورالعمل تدوین شده توسط سازمان بورس و اوراق بهادار در خصوص موارد فوق از تاریخ ابلاغ برای شرکتهای ثبت شده نزد سازمان بورس و اوراق بهادار و سایر مراجع مرتبط از جمله مرجع ثبت شرکتهای، لازم الاجرا است.

ماده ۲۰-

الف- به منظور ایجاد زیرساخت تأمین مالی در زنجیره تولید، بهابازار(بورس)های کالایی مجازند نسبت به ایجاد امکان معامله کالا در بهابازار(بورس)های ذی ربط بر مبنای اسناد اعتباری نظیر برات الکترونیکی و سایر اسناد اعتباری قانونی و همچنین ایجاد ابزار لازم برای تبدیل اسناد اعتباری مذکور به ریال اقدام نمایند. دستورالعمل این بند توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه و ابلاغ می‌گردد.

ب- در بندهای (۵) و (۶) ماده (۷) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی

ایران، بعد از عبارت «تأسیس» عبارت «و فعالیت» اضافه و بند (۷) آن به شرح زیر اصلاح می‌گردد:

۷- تصویب اساسنامه بهابازار (بورس)ها، کانون‌ها، نهادهای مالی و شرکتهای سهامی عام ثبت شده نزد سازمان و الزام آنها به تطابق اساسنامه‌های خود با آن پ- مفاد ماده (۱۵) قانون جهش تولید دانش بنیان مصوب ۱۴۰۱/۲/۱۱ در مورد کلیه اشخاص حقوقی خصوصی از قبیل مؤسسات، شرکتهای و بنگاهها یا اعضای هیأت مدیره و مدیران عامل آنها، در موضوعات مرتبط با همان مؤسسه، شرکت و بنگاه نیز لازم‌الاجرا خواهد بود.

ماده ۲۱-

الف- انتقال دارایی پایه از/به ابزارهای مالی مبتنی بر دارایی پایه مصوب شورای عالی بورس و اوراق بهادار از جمله صندوق طرح (پروژه) و گواهی صرفه‌جویی انرژی از شمول قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۴۰۰/۳/۲ با اصلاحات و الحاقات بعدی مستثنی می‌باشند.

ب- یک بند به‌عنوان بند «پ» به ماده (۱۰) قانون مالیات بر ارزش افزوده و یک- تبصره به‌عنوان تبصره (۴) به آن ماده الحاق می‌شود:

«پ- فروش کلیه کالاها در قالب گواهی سپرده کالایی در بهابازار (بورس)های کالایی تبصره ۴- در صورتی که کالاهای موضوع بند «پ» مشمول مالیات و عوارض فروش باشد، تحویل‌گیرنده از انبارهای پذیرش شده در بهابازار (بورس)های کالایی موظف به تسویه مالیات و عوارض خرید کالا بر اساس قیمت اعلامیه خرید خود با سازمان امور مالیاتی کشور است. اعلامیه خرید، در حکم صورت‌حساب است.»

پ- تبصره (۲) بند «الف» ماده (۲۸) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور به شرح زیر اصلاح شود:

تبصره ۲- سازمان بورس و اوراق بهادار با تصویب شورای عالی بورس و اوراق بهادار، می‌تواند بخشی از منابع داخلی خود را به شکل سپرده در اختیار این صندوق

قرار دهد. صندوق توسعه ملی نیز مجاز است تا یک درصد (۱٪) از منابع ورودی سالانه خود را در این صندوق سرمایه‌گذاری کند.

ماده ۲۲- به سازمان امور مالیاتی کشور، گمرک جمهوری اسلامی ایران و سازمان تأمین اجتماعی اجازه داده می‌شود اوراق مالی اسلامی منتشرشده از سوی خزانه و اوراق گام (اوراق گواهی اعتبار مولد) را بابت مطالبات مالیاتی، حقوق ورودی، حق بیمه و جریمه‌های مربوط بپذیرند.

ماده ۲۳- شورا مکلف است دستورالعمل توسعه روشهای تأمین مالی مبتنی بر پیش‌فروش یا خرید اعتباری کالاها و خدمات و کاهش مخاطرات این روشها و تأمین حقوق مالی و غیرمالی طرفین معامله را ظرف سه‌ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون، تصویب و ابلاغ نماید.

ماده ۲۴- در مواردی که طبق قانون از جمله ماده (۱۲) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور یا بنا بر تصویب شورا، جبران صرفه‌جویی حاصل از سرمایه‌گذاری به‌صورت پرداخت نقدی و یا واگذاری دارایی برعهده دستگاه اجرائی است، به دستگاه اجرائی مذکور اجازه داده می‌شود همزمان یا قبل از آغاز طرح (پروژه) در چهارچوب مصوبات شورای عالی بورس و اوراق بهادار، اوراق گواهی صرفه‌جویی منتشر نموده و یا اوراق گواهی صرفه‌جویی منتشرشده از سوی سرمایه‌گذار را تضمین نماید. دستگاه اجرائی ذی‌ربط مکلف به تحویل دارایی پایه گواهی صرفه‌جویی یا معادل آن از دارایی دیگر و یا معادل نقدی آن مطابق قرارداد است.

فصل پنجم- تسهیل تأمین مالی خارجی و صدور بسته‌های سرمایه‌گذاری بدون نام

ماده ۲۵- به‌منظور معرفی ظرفیت‌های سرمایه‌گذاری دولتی و غیردولتی در کشور و جذب تأمین مالی خارجی، «سازمان سرمایه‌گذاری و کمکهای اقتصادی و فنی ایران» مکلف است با همکاری اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، اتاق تعاون ایران و اتاق اصناف ایران ظرف سه‌ماه از لازم‌الاجرا شدن این قانون، با استفاده از امکانات

موجود نسبت به ایجاد زیرساخت الکترونیکی تحت عنوان «سامانه جامع اطلاعات سرمایه‌گذاری کشور» اقدام نماید. اطلاعات مندرج در سامانه مذکور باید علاوه بر زبان فارسی، حداقل به دو زبان پرکاربرد دنیا برای تمامی سرمایه‌گذاران قابل رؤیت بوده و امکان بارگذاری اطلاعات و مطالعات طرح (پروژه) را برای متقاضیان جذب تأمین مالی خارجی فراهم نماید.

تبصره ۱- سازمان سرمایه‌گذاری و کمکهای اقتصادی و فنی ایران موظف است به تمامی اشخاصی که متقاضی انجام یا جذب تأمین مالی خارجی هستند دسترسی لازم برای استفاده از خدمات سامانه موضوع این ماده را به صورت رایگان اعطا نماید. تبصره ۲- عدم درج اطلاعات در سامانه موضوع این ماده، مانع جذب تأمین مالی خارجی برای دستگاههای اجرائی یا اشخاص حقوقی نیست.

تبصره ۳- دستورالعمل اجرائی این ماده به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی حداکثر سه ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون به تصویب شورا می‌رسد.

ماده ۲۶- به منظور ارتقای توان رقابت در جذب منابع مالی خارجی و تحقق ورود سرمایه خارجی مصوب برای اجرای طرحهای دارای مجوز هیأت سرمایه‌گذاری خارجی موضوع ماده (۶) قانون تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی اصلاحی ۱۳۸۶/۱۱/۸، کلیه دستگاههای اجرائی متولی طرحهای سرمایه‌گذاری مکلفند:

الف- ظرف سه ماه از تاریخ تصویب این قانون، فهرست فرصتها، بسته‌ها و طرح(پروژه)های سرمایه‌گذاری، مجوزهای بدون نام، مشوقهای سرمایه‌گذاری و تسهیلات قابل ارائه به سرمایه‌گذاران در حوزه کاری خود را شناسایی و به زبان فارسی و دو زبان پرکاربرد دنیا تدوین نموده و علاوه بر ارائه به سازمان سرمایه‌گذاری و کمکهای اقتصادی و فنی ایران در سامانه جامع اطلاعات سرمایه‌گذاری کشور درج و حداقل هر سه ماه یکبار به روزرسانی نمایند.

ب- نسبت به انجام مطالعات پیش امکان‌سنجی موضوعات بند «الف» به صورت هر سه ماه یکبار و به روزرسانی اطلاعات مربوط به آنها و اعلام به سازمان

سرمایه‌گذاری و کمکهای اقتصادی و فنی ایران، به زبان فارسی و دو زبان پر کاربرد دنیا و درج آن در سامانه جامع اطلاعات سرمایه‌گذاری خارجی کشور اقدام نماید. پ- اقدامات و پیگیری‌های لازم برای جذب و بکارگیری سرمایه‌های خارجی که موافقت اصولی اولیه آن برای اخذ مجوز سرمایه‌گذاری خارجی صادر شده را، انجام داده و گزارش پیشرفت تحقق ورود سرمایه خارجی در هر سرمایه‌گذاری را هر شش ماه یکبار به سازمان سرمایه‌گذاری و کمکهای اقتصادی و فنی ایران ارائه نمایند. دستورالعمل اجرائی این ماده ظرف سه ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه و ابلاغ می‌گردد.

ماده ۲۷- دستگاههای اجرائی و استانداری‌ها با همکاری اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، اتاق تعاون ایران و اتاق اصناف ایران موظفند ظرف شش ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون، نسبت به تهیه، تصویب و انتشار فهرست بسته‌های سرمایه‌گذاری بدون نام در بخشهای مختلف اقتصادی مربوط به خود با به‌روزرسانی الزامی در هر شش ماه یکبار اقدام و با رعایت شرایط رقابتی، آنها را به سرمایه‌گذاران واجد شرایط واگذار نمایند. در خصوص بسته‌هایی که قابلیت جذب سرمایه‌گذار خارجی دارد، دستگاه اجرائی یا استانداری موظف است مجوز مربوط را در سامانه موضوع ماده (۲۵) این قانون بارگذاری نماید. وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است امکان صدور بسته‌های سرمایه‌گذاری بدون نام را از طریق درگاه ملی مجوزهای کشور موضوع قانون اصلاح مواد (۱) و (۷) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی و اصلاحات بعدی آن مصوب ۱۳۹۹/۱۱/۱۵ و قانون تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار مصوب ۱۴۰۰/۱۲/۲۴ آن ایجاد نماید.

تبصره ۱- مشارکت دستگاه اجرائی در طرحهای موضوع بسته سرمایه‌گذاری بدون نام با رعایت اصل هشتماد (۸۰) قانون اساسی بلامانع است.

تبصره ۲- پس از واگذاری بسته سرمایه‌گذاری بدون نام، هیچ دستگاه اجرائی

یا نهادی حق مطالبه مجوز جدید را از سرمایه‌گذار ندارد و نمی‌تواند نسبت به ابطال مجوزی که صادر نموده اقدام کند. اشخاص متخلف و همچنین بالاترین مقام دستگاه اجرائی یا نهاد ذی‌ربط متخلف از حکم این تبصره به دو تا پنج سال انفصال از خدمات دولتی محکوم می‌شود.

تبصره ۳- دستورالعمل ارزیابی دستگاههای اجرائی و مسئولین آنها بر اساس تعداد بسته‌های سرمایه‌گذاری بدون نام صادرشده و نیز حداقل تعداد بسته‌های سرمایه‌گذاری بدون نام الزامی برای هر دستگاه ظرف سه ماه توسط شورا اعلام می‌گردد.

ماده ۲۸-

الف- به وزارت امور اقتصادی و دارایی اجازه داده می‌شود برای حمایت از تأمین منابع مالی خارجی مورد نیاز طرحهای اقتصادی بخش غیردولتی که توجیه فنی اقتصادی آن به تصویب شورا رسیده با اخذ تضامین لازم و معتبر نسبت به صدور ضمانت‌نامه دولتی اقدام نماید.

ب- به وزارت امور اقتصادی و دارایی اجازه داده می‌شود تا در قبال اخذ تضامین لازم و معتبر، برای صادرکنندگان کالاها و خدمات یا پیمانکاران ایرانی خارج از کشور یا سرمایه‌گذاران ایرانی که برای افزایش ارزش افزوده مواد اولیه و کالاهای واسطه‌ای ایرانی یا جذب و انتقال فناوری به داخل کشور، در خارج از کشور سرمایه‌گذاری می‌کنند، با تصویب شورا نسبت به صدور ضمانت‌نامه دولتی اقدام نماید.

پ- به شرکتهای دولتی اجازه داده می‌شود تا در قبال اخذ تضامین لازم و معتبر، برای تولیدکنندگان و صادرکنندگان کالاها و خدمات ایرانی و پالایش و فراوری‌کنندگان محصولات خام ایرانی در داخل و خارج از کشور با تصویب هیأت مدیره شرکت و اخذ تأییدیه شورا، ضمانت‌نامه شرکتی صادر نمایند.

ماده ۲۹-

الف- دولت مجاز است نسبت به تسهیل و اعطای اقامت به اتباع خارجی متقاضی

آن که حداقل مبلغ مشخصی را در بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی ایرانی سپرده- گذاری ارزی یا ریالی نموده و یا در ایران سرمایه‌گذاری مستقیم یا غیرمستقیم می‌نمایند و یا اوراق بهادار دولتی یا ارزی طرح(پروژه)های داخلی را خریداری می‌نمایند، اقدام کند. حداقل مبالغ مورد نظر شورا تعیین و اعلام می‌گردد.

آیین‌نامه اجرائی این بند ظرف سه‌ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون به وسیله وزارت امور اقتصادی و دارایی با همکاری بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، سازمان برنامه و بودجه کشور، وزارتخانه‌های اطلاعات، امور خارجه، کشور، تعاون، کار و رفاه اجتماعی و میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی می‌توانند ضمن پرداخت سود به سپرده‌های ارزی اشخاص از آن به‌عنوان وثیقه تسهیلات اعطائی جهت تأمین سرمایه ثابت و در گردش واحدهای تولیدی استفاده نمایند. در صورت درخواست سپرده‌گذار، متناسب با بازپرداخت تسهیلات، وثیقه‌های ارزی سرمایه‌گذار نیز مسترد می‌گردد. در زمان تسویه اصل و سود سپرده، بانک و مؤسسه عامل نمی‌تواند سپرده‌گذار را ملزم به دریافت معادل ریالی اصل و سود سپرده نمایند و یا به‌جای ارز دریافت‌شده، سپرده‌گذار را مکلف به دریافت ارزهای دیگر نمایند.

ب- دولت مکلف است شرایطی فراهم نماید که هر سال تا سقفی که به پیشنهاد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به تصویب شورا می‌رسد، اشخاص حقوقی دولتی و غیردولتی (اعم از خصوصی، تعاونی و عمومی) که دارای توان بازپرداخت ارزی در بخشهای دولتی و غیردولتی هستند، بتوانند از طریق انتشار اوراق بهادار ارزی، طرحهای دارای محصول صادراتی خود را تأمین مالی نمایند. حکم این بند موجد ضمانت بازپرداخت برای دولت نیست.

تبصره- ایجاد محدودیت صادراتی برای اشخاص حقوقی موضوع این بند ممنوع است مگر اینکه با رعایت ماده (۹۰) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل

و چهارم (۴۴) قانون اساسی منابع مالی لازم برای جبران هزینه سرمایه‌گذار در بودجه همان سال پیش‌بینی شده باشد یا از طریق اعتبار مالیاتی با سرمایه‌گذار تسویه شود.

پ- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است از طریق بانکها یا صرافی‌های مجاز ترتیبی اتخاذ نماید تا گردشگران، سرمایه‌گذاران، بازرگانان و اشخاص خارجی که به کشور وارد می‌شوند، بتوانند متناسب با ارز تحویلی به شعب بانکی یا صرافی‌های بانکی داخل و یا خارج از کشور، به نرخ توافقی روز، کارت بانکی ریالی مدت‌دار و قابل تمدید دریافت نمایند و ارز مصرف‌نشده در پایان مدت کارت به آنها با نرخ روز توافقی مسترد گردد.

ت- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است با رعایت قانون مبارزه با پولشویی مصوب ۱۳۸۶/۱۱/۲ و قانون مبارزه با تأمین مالی تروریسم مصوب ۱۳۹۴/۱۱/۱۳ از طریق ورود اسکناس ارز، واردات کالاها و خدمات و یا فروش ارز به سایر اشخاص، شعب بانکی و یا صرافی‌های مجاز و همچنین ایجاد ساز و کار تهاثر برای سرمایه‌گذاران خارجی، امکان ورود سرمایه خارجی را فراهم و برای افتتاح حساب آنها مجوز لازم را صادر نماید.

آیین‌نامه اجرائی این بند حداکثر سه‌ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی با همکاری بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارت امور خارجه تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ث- به منظور استفاده از ظرفیت‌ها و سازوکارهای جدید تبادلات مالی، وزارت امور اقتصادی و دارایی، وزارت صنعت، معدن و تجارت و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلفند آیین‌نامه اجرائی مربوط به تأمین مالی خارجی (فاینانس) و سرمایه‌گذاری خارجی از طریق رم‌پول‌ها (پولهای رقومی) را تدوین کنند و حداکثر ظرف دو ماه پس از تصویب این قانون به تصویب هیأت وزیران برسانند.

ماده ۳۰- به منظور معرفی و جذب سرمایه خارجی و تأمین مالی خارجی

طرحهای تولیدی، زیربنایی و طرحهای تملک داراییهای سرمایه‌ای، سازمان سرمایه‌گذاری و کمکهای فنی و اقتصادی ایران مکلف است نسبت به صدور مجوز تأسیس کارگزاری(آژانس)های جذب سرمایه‌گذاری برای اشخاص حقوقی اقدام نماید. دستورالعمل تشکیل کارگزاریهای مذکور و حق‌الزحمه دریافتی از سرمایه‌گذاران توسط این کارگزاری‌ها، حداکثر سه‌ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون توسط وزیر امور اقتصادی و دارایی ابلاغ می‌گردد.

فصل ششم - تأمین مالی از طریق مشارکت و مولدسازی دارایی

ماده ۳۱ -

الف - یک تبصره به بند «د» ماده (۲۸) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۴ به شرح ذیل الحاق می‌شود:
تبصره - سازمان برنامه و بودجه کشور مکلف است برای دستگاههای اجرایی دارای طرحهای مشارکتی تولیدی و زیربنایی، حداقل ده درصد (۱۰٪) از سرجمع اعتبارات تملک داراییهای سرمایه‌ای آنها را به صورت صددرصد (۱۰۰٪) تخصیص یافته برای اجرای طرحهای مزبور به‌عنوان آورده یا سهم دولت اختصاص دهد.
ب - به منظور توسعه زیربناها و ارتقای سطح بهره‌وری در بخشهای اقتصادی کشور، دستگاههای اجرایی با رعایت قوانین و مقررات مربوط، مجاز به مولدسازی اموال منقول و غیرمنقول خود از طریق شرکتهای و سازمانهای تابعه و همچنین تغییر کاربری و فروش زمینهای مازاد در اختیار خود می‌باشند. تهااتر اموال مذکور با دیون و تعهدات مربوط به طرحهای تملک داراییهای سرمایه‌ای مندرج در پیوست قانون بودجه سنواتی و یا به‌عنوان تأمین سهم مشارکت دولت در طرحهای مزبور، مشروط به اجرای طرحهای متناسب با کاربریهای مصوب با رعایت شرایط رقابتی (از طریق مناقصه یا مزایده) توسط دریافت‌کنندگان اراضی، مجاز است.

ماده ۳۲ - در اجرای ماده (۱۲) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور، با پیشنهاد دستگاه اجرایی ذی‌ربط و تصویب شورای اقتصاد، وزارت

نفت از طریق شرکتهای تابعه ذی ربط مکلف است در تأمین مالی اجرا یا احداث طرحهایی که موجب صرفه جویی در مصرف سوخت یا انرژی می شود، مشارکت نماید. میزان مشارکت وزارت نفت به عنوان سهم، کمک بلاعوض دولت و یا جبران صرفه جویی انجام شده در انرژی، محاسبه و منظور می شود.

ماده ۳۳- به منظور تکمیل زنجیره نفت و گاز، به وزارت نفت اجازه داده می شود با رعایت قانون حمایت از توسعه صنایع پایین دستی نفت خام و میعانات گازی با استفاده از سرمایه گذاری مردمی مصوب ۱۳۹۸/۴/۲۴ و سیاست های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی از طریق شرکتهای دولتی ذی ربط نسبت به سرمایه گذاری مشترک با بخش غیردولتی در پالایشگاهها و پتروپالایشگاهها از محل منابع داخلی این شرکتهای، تأمین مالی خارجی (فاینانس) و یا تحویل نفت خام به پیمانکاران جهت تولید مواد پایه پتروشیمی و سوخت تا سقفی که توسط شورا تعیین می شود اقدام نماید.

سهم صندوق توسعه ملی از نفت خام تحویلی به عنوان سهم صندوق در این طرحها منظور می شود. اخذ مصوبه شورا در این خصوص الزامی است و در راستای اجرای قانون اجرای سیاست های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی وزارت نفت موظف به واگذاری سهم خود در پالایشگاهها و پتروپالایشگاههای مذکور در بازه زمانی مصوب شورا است.

ماده ۳۴- به دولت اجازه داده می شود در صورت وجود محدودیت های خارجی برای فروش نفت خام با رعایت قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی، از طریق شرکتهای تابعه وزارت نفت و با درخواست دستگاههای اجرائی ذی ربط، روزانه تا یک میلیون بشکه نفت خام را که سقف ریالی آن در لوایح بودجه سنواتی تعیین می شود، در صورت ارائه تضامین کافی به دستگاه مذکور، به پیمانکاران داخلی و خارجی که با رعایت قانون برگزاری مناقصات مصوب ۱۳۸۳/۱/۲۵ با اصلاحات و الحاقات بعدی، به تأمین مواد اولیه و یا اجرای طرحهای تملک دارایی های سرمایه ای دارای ردیف اعتباری با اولویت

طرحهای زیربنایی از جمله راهها، خطوط ریلی و تأمین و نوسازی ناوگان اعم از اتوبوسرانی، تاکسیرانی، قطار سریع‌السیر یا دیزلی و قطار شهری و حومه و توسعه و ساخت اسکله و بنادر اعم از دریایی و خشکی اقدام می‌کنند یا مواد اولیه، ماشین‌آلات، تجهیزات، کالای سرمایه‌ای و یا کالای مورد نیاز کشور را تأمین می‌کنند به قیمت روز صادراتی شرکت ملی نفت ایران واگذار کرده و پس از تهاتر در حسابهای فی‌مابین شرکت مزبور و خزانه داری کل کشور تسویه نمایند.

تبصره ۱- سهم صندوق توسعه ملی، مناطق نفت‌خیز، گازخیز و محروم از مقدار نفت تحویلی موضوع این ماده از محل درآمد ارزی صادراتی نفت خام و میعانات گازی، محاسبه و پرداخت می‌شود.

تبصره ۲- تحویل‌گیرندگان نفت خام موضوع این ماده جهت پالایش نفت تحویلی و تأمین فراورده‌های نفتی داخل کشور، مجاز به استفاده از ظرفیت معین‌شده برای پالایشگاههای داخلی طرف قرارداد با شرکتهای تابعه وزارت نفت نیستند و حق عرضه و فروش نفت خود به مشتریان خارجی طرف قرارداد با شرکتهای تابعه وزارت نفت را ندارند.

تبصره ۳- شیوه مالی، حقوقی و فنی و اهلیت شرکتهای متقاضی تهاتر و انتخاب طرحهای مشمول این ماده در آیین‌نامه‌ای توسط سازمان برنامه و بودجه کشور با همکاری وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی و نفت و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ظرف سه‌ماه از لازم‌الاجرا شدن این قانون تعیین می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

تبصره ۴- دولت مجاز است نسبت به تأمین پانزده درصد (۱۵٪) پیش‌پرداخت سهم خود و همچنین تضمین بازپرداخت اصل و سود منابع مالی تأمین‌شده از سوی بانکهای کارگزار خارجی و بانکها و مؤسسات مالی و توسعه‌ای بین‌المللی، به صورت نقدی (ارزی) یا مبتنی بر تهاتر نفت اقدام نماید. وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است شیوه‌نامه اجرائی صدور تضمین‌نامه‌های مبتنی بر تهاتر نفت را با همکاری سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارت نفت حداکثر ظرف سه‌ماه از لازم‌الاجرا شدن این قانون تهیه کند و به تصویب هیأت وزیران برساند.

ماده ۳۵- به دستگاههای اجرائی اجازه داده می‌شود در راستای تأمین مالی طرحهای تولیدی، زیربنایی و تملک دارایی سرمایه‌ای، استفاده از هوش مصنوعی و هوشمندسازی سازوکارهای اجرائی و ارائه خدمات به زیرمجموعه‌های خود در قالب سرمایه‌گذاری و مشارکت با رعایت شرایط رقابتی به انعقاد قرارداد با بخشهای غیردولتی (اعم از خصوصی، تعاونی و عمومی) و پرداخت اصل و سود به سرمایه‌گذار از محل عواید حاصل از اجرای طرح (پروژه) اقدام کنند. دستورالعمل این ماده ظرف سه ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون توسط وزیر امور اقتصادی و دارایی تهیه می‌شود و به تصویب شورا می‌رسد.

بند الحاقی- به دستگاههای اجرائی اجازه داده می‌شود نسبت به اجرای طرحهای تملک دارایی‌های سرمایه‌ای انتفاعی دارای ردیف بودجه‌ای و شماره طبقه‌بندی از طریق مشارکت با اشخاص حقوقی مجری اقدام و برای تأمین بخشی از منابع مورد نیاز با کسب مجوز از شورا، از طریق فروش سهام یا سهم‌الشرکه خود در آن طرح (پروژه)، حداقل سود مورد انتظار سهامداران را که به تصویب شورا می‌رسد برای سهامداران یا شرکا تضمین نمایند.

ماده ۳۶-

الف- در راستای مولدسازی اموال به دستگاههای اجرائی اجازه داده می‌شود بر مبنای قیمت روز کارشناسی از طریق تهاتر، معاوضه و یا مشارکت با شهرداری محل یا از طریق فراخوان و در شرایط رقابتی با بخشهای غیردولتی (اعم از خصوصی، تعاونی و عمومی) اموال، دارایی‌ها، زمینها و مستحقات ملکی خود را مولدسازی نموده و از محل سهم یا درآمدهای حاصل با رعایت ترتیبات قانونی نسبت به اجرای طرح (پروژه)‌های دارای مجوز قانونی خود یا پرداخت بدهی قطعی شده خود اقدام کنند. این اقدامات باید با تأیید سازمان برنامه و بودجه کشور و اعمال حساب نزد خزانه‌داری کل کشور انجام شود. دستورالعمل این بند ظرف سه ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی با مشارکت وزارت کشور و

سازمان برنامه و بودجه کشور تهیه می‌شود و به تصویب شورا می‌رسد.

ب- به شهرداری‌ها اجازه داده می‌شود برای تسویه مطالبات و بدهی‌های قطعی شده با دستگاههای اجرائی، سازمان تأمین اجتماعی و بانکها نسبت به مبادله اراضی و املاک و انواع عوارض قانونی قابل وصول خود در چهارچوب دستورالعملی که ظرف دو ماه به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی با همکاری وزارت کشور تهیه می‌شود و به تصویب شورا می‌رسد، اقدام یا با این دستگاهها در ساخت‌وساز و مولدسازی این زمینها مشارکت نمایند.

ماده ۳۷- در صورتی که اجرای طرحهای تملک دارایی سرمایه‌ای یا سرمایه‌گذاری دارای مجوز اشخاص و همچنین اجرای بسته‌های سرمایه‌گذاری بدون نام منتج به ایجاد یا استحصال دارایی غیرمنقول نظیر زمین گردد. سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مکلف است با درخواست دستگاه اجرائی طرف قرارداد با سرمایه‌گذار، نسبت به صدور سند مالکیت به نام دستگاه اجرائی یا سرمایه‌گذار حسب مفاد قرارداد اقدام نماید. سند مالکیت مزبور قابل توثیق نزد نهادهای وثیقه‌پذیر است.

ماده ۳۸- توقف عملیات اجرائی طرحهای تولیدی و زیربنایی که با مالکیت یا مشارکت بخشهای غیردولتی داخلی و خارجی انجام می‌شود، صرفاً با حکم قطعی محاکم قضائی امکان‌پذیر می‌باشد.

ماده ۳۹- به دستگاههای اجرائی اجازه داده می‌شود با تصویب شورا نسبت به تأمین مالی طرحهای تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به روش اوراق بهادارسازی اموال و دارایی‌های واجد شرایط اقدام کنند. دستورالعمل این ماده شامل روشهای اوراق بهادارسازی با رعایت قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران و شرایط اموال و دارایی‌های موضوع این ماده به تصویب شورا می‌رسد.

ماده ۴۰- به دستگاههای اجرائی اجازه داده می‌شود با استفاده از آورده‌های نقدی و غیرنقدی خود در قالب انواع قراردادهای مشارکت عمومی و خصوصی نظیر ساخت، بهره‌برداری و واگذاری (بی.ا.تی)، تأمین منابع مالی، ساخت، تملک و بهره‌برداری، (بی.ا.ا.)،

طرح و ساخت کلید در دست (ای.بی.سی.اف)، ساخت، بهره‌برداری و مالکیت واگذاری (بی.ا.آ.تی)، ساخت و اجاره و واگذاری (بی.ال.تی) احیا، بهره‌برداری و انتقال (آر.ا.تی)، ساخت و اجاره و بهره‌برداری (بی.ال.ا) و سایر روشهای مصوب شورا با پیش‌بینی شرایط رقابتی با رعایت قانون برگزاری مناقصات نسبت به اجرای مشارکتی طرحهای انتفاعی یا طرحهای تولیدی و زیربنایی با بخشهای غیردولتی اقدام نمایند.

تبصره ۱- قرارداد مشارکت عمومی و خصوصی، قراردادی بلندمدت و نتیجه‌محور است که طبق آن سرمایه‌گذار تعهد می‌کند با توان فنی و مالی خود، محصول (کالاها یا خدمات) مندرج در وظایف قانونی طرف عمومی (سرمایه‌پذیر) را تأمین کند و بازگشت اصل و سود آورده‌های سرمایه‌گذار از محل منافع دوره بهره‌برداری (ارائه محصول) و حسب ضرورت انواع حمایت‌های طرف عمومی انجام می‌شود.

تبصره ۲- دستورالعمل این ماده از جمله تعیین شرایط رقابتی ظرف سه ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون، برای دستگاههای اجرائی وابسته به دولت توسط دبیرخانه شورا تهیه شده و سپس به تصویب شورا می‌رسد.

ماده ۴۱- در صدر ماده (۱۳۸) مکرر قانون مالیات‌های مستقیم موضوع ماده (۳۰) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴/۲/۱ عبارت «و همچنین شرکتهایی که به منظور اجرای طرحهای تولیدی و زیربنایی در بخشهای دولتی یا عمومی غیردولتی نظیر شرکتهای موضوع قانون احداث پروژه‌های عمرانی بخش راه و ترابری از طریق مشارکت بانکها و سایر منابع مالی و پولی کشور مصوب ۱۳۶۶/۸/۲۴ با اصلاحات و الحاقات بعدی تأسیس می‌شوند» پس از عبارت «اشخاصی که آورده نقدی برای تأمین مالی پروژه - طرح و سرمایه در گردش بنگاههای تولیدی را در قالب عقود مشارکتی فراهم نمایند»، اضافه می‌شود.

ماده ۴۲- دولت مجاز است با رعایت سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی، بابت بازپرداخت بدهی و ایفای تعهدات قطعی خود به بانکها، صندوق توسعه ملی، صندوق‌های بازنشستگی، سازمان تأمین اجتماعی و سازمان تأمین اجتماعی نیروهای

مسلح و همچنین بابت مشارکت با آنها یا بخش غیردولتی در اجرای طرحهای اولویت‌دار، حق بهره‌برداری از معادن و میادین نفت و گاز را بر اساس سیاست‌های کلی مربوط به اشخاص فوق که به تشخیص شورا دارای توان و صلاحیت سرمایه‌گذاری جهت بهره‌برداری از معادن و میادین مزبور هستند در چهارچوب قرارداد واگذار نماید.

ماده ۴۳-

الف- به منظور پیشگیری از سیل و بازسازی خسارت ناشی از آن، ساماندهی و لایروبی رودخانه‌ها و احداث و مرمت آب‌بندان‌ها به شرکت‌های آب منطقه‌ای استان‌ها و سازمان آب و برق خوزستان اجازه داده می‌شود، بهره‌برداری از مصالح مازاد رودخانه‌ای را از طریق مزایده به پیمانکاران و بهره‌برداران شن و ماسه با بکارگیری پیمانکاران دارای صلاحیت به شرط واریز حقوق دولتی و رعایت ملاحظات زیست‌محیطی و حقوق ذی‌نفعان واگذار نمایند. در صورت وصول درآمد مازاد بر عملیات تعیین‌شده در قرار داد، منابع حاصل به حساب درآمد عمومی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز و در چهارچوب موافقتنامه متبادله با سازمان برنامه و بودجه کشور صرف سردهنه‌سازی و ساماندهی رودخانه‌ها و احداث و مرمت آب-بندان‌های کشور می‌شود. دستورالعمل این بند ظرف یک‌ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون توسط وزارت نیرو تهیه و ابلاغ می‌گردد.

ب- به منظور تسریع در جبران خسارت و ترمیم خرابی‌های ناشی از وقوع سیل و جلوگیری از افزایش خسارت، کارگروهی مرکب از استاندار یا معاون عمرانی وی (رئیس)، مدیرعامل آب منطقه‌ای استان، مدیرکل مدیریت بحران استان، مدیرکل صنعت، معدن و تجارت استان و رئیس کل دادگستری استان مجاز است متناسب با میزان خسارت برآوردشده با پیشنهاد فرماندار شهرستان ذی‌ربط، مجوز ترک تشریفات مزایده برای بهره‌برداری از مصالح مازاد رودخانه‌ای و خاک مازاد آب‌بندان‌ها را برای پیمانکارانی که در راستای جبران خسارت و ترمیم خرابی‌های سیل بکار گرفته شده‌اند صادر کند. واگذاری بهره‌برداری از مصالح مازاد رودخانه‌ای برای ساماندهی و لایروبی رودخانه‌های مربوط

و احداث و مرمت آب‌بندان‌ها در محدوده شهرها از طریق ترک تشریفات مزایده به شهرداری همان شهر و در محدوده روستا یا روستاها به دهیاری یا تعاونی دهیاران همان روستاها توسط شرکتهای آب منطقه‌ای استان‌ها و سازمان آب و برق خوزستان مجاز می‌باشد.

پ- به منظور حفاظت و بهره‌برداری صیانتی از جنگلهای خارج از طرحهای جنگلداری به سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور اجازه داده می‌شود ضمن جلوگیری از قاچاق چوب و برداشتهای غیرصیانتی، «جنگل کاری و حفاظت از جنگل‌ها» را در مقابل بهره‌برداری از درختان شکسته، افتاده، ریشه‌کن، خشک سرپا و آفت‌زده غیرقابل احیا به صورت رقابتی در قالب قرارداد به اشخاص غیردولتی واگذار نماید.

تبصره- با هدف تسریع در فرایند اجرائی این بند، کارگروهی مرکب از استاندار یا معاون اقتصادی وی (رئیس)، مدیرکل منابع طبیعی و آبخیزداری استان و رئیس کل دادگستری استان مجاز است با پیشنهاد فرماندار شهرستان ذی‌ربط، مجوز ترک تشریفات مزایده یا مناقصه موضوع این بند را به دهیاری‌ها یا تعاونی دهیاری‌های روستاها یا شهرداری شهرهای حاشیه یا همجوار همان جنگل صادر نماید.

بند الحاقی- وزارت جهاد کشاورزی (سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور) موظف است بدون رعایت تشریفات مزایده، مدیریت نگهداری، احداث، توسعه و بهره‌برداری پارکهای جنگلی و مراتع قابل درختکاری، نهالستان‌های متروکه و اراضی واقع در کاربری‌های سبز و کمربند سبز شهرها در محدوده و حریم شهرها را با حفظ مالکیت دولت و کاربری طبق مورد توافق شهرداری و سازمان مذکور را بدون دریافت حقوق مالکانه به منظور توسعه فضای سبز و استفاده بهینه عمومی به شهرداری مربوط واگذار نماید.

ماده ۴۴- به منظور حمایت از تأمین مالی اشخاص حقیقی و حقوقی در طرحهای سرمایه‌گذاری تولیدی و زیربنایی حوزه انرژی، وزارت نیرو مکلف است:

الف- زیرساخت‌ها و هزینه‌های مربوط به انتقال برق تولیدی اعم از برق حاصل

از منابع تجدیدپذیر را تا محل مصرف تأمین کند.

ب- برق حاصل از زیست‌گاز (بیوگاز) را به قیمت تمام‌شده برق حرارتی خریداری نماید.

پ- قیمت خرید برق از مولدهای نو و کارکرده را به نرخ یکسان تعیین نماید.
ت- در نواحی و شهرکهای صنعتی، مناطق ویژه اقتصادی و مناطق آزاد تجاری صنعتی نسبت به صدور جواز فروش یا انتقال موقت یا دائم تمام یا بخشی از مجوز قدرت برق خریداری شده (دیماند) صاحب امتیاز واحدهای تعطیل اعم از موقت یا دائم به متقاضیان اقدام نماید.

ماده الحاقی- تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی جهت ارتقای ضمانت اجرای قراردادهای خود می‌توانند ایفای تعهدات طرفین قرارداد را به صورت موردی، ثبت کنند. بدین منظور اشخاص مزبور می‌توانند با رجوع به شعب بانکهای عامل یا به صورت غیر حضوری از طریق نرم افزارهای اینترنت بانک و احراز هویت الکترونیکی نسبت به ثبت قرارداد و اقساط مربوط به آن نزد بانک اقدام نمایند. در این زمینه شعب بانکهای عامل مکلف به افتتاح حساب جهت واریز و برداشت وجوه طرفین قرارداد می‌باشند. در صورت تأخیر در پرداخت اقساط قرارداد، بانک مکلف است نسبت به ارائه گزارش اعتباری به پایگاه داده اعتباری کشور اقدام نماید. نرخ کارمزد این خدمت و همچنین نحوه اجرای این حکم توسط شورا تعیین می‌شود.

طرح فوق مشتمل بر چهل و پنج ماده و چهل و چهار تبصره که گزارش آن توسط کمیسیون ویژه جهش و رونق تولید و نظارت بر اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی به صحن علنی تقدیم شده بود، در جلسه روز یکشنبه مورخ بیست و نهم مردادماه یکهزار و چهارصد و دو مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید.

محمدباقر قالیباف